чюемъ отъ Бога страшны-ты тыꙗ дꙋмы: „Приближава Господевъ-тъ день за сичкы-ты народы; какво-то си правилъ, такво-зи и ще намѣришь; какво-то си въздалъ, ще сѧ вьрне на главѫ-тѫ ти“ 1). Господи, помилвай ны, Господи, оумилостиви сѧ на насъ, и просвѧти ны за да сѧ покаемъ истинскы.

Тълкованіе въ Павлово-то посланіе къ Колоссаемъ,

кое-то сѧ чете въ двадесѧтѫ-тѫ и девѧтѫ недѣлѭ.

„Бра́тїе егда̀ Хр҇то́съ ꙗ҆ви́тсѧ, живо́тъ ва̀шъ...“ (Зач. снѕ Гл. г 4—12).

Тогыва всѧко вещественно зданіе остава здраво и неподвижно, когато пьрвозыдарь-тъ положи твьрдо и здраво основаніе-то (темель-тъ). Небесныꙗ-тъ пьрвозыдарь Павелъ положи основаніе на дꙋховно-то зданіе отъ нравствено-то си съвѣтованіе истинѫ-тѫ за второ-то Іисꙋсово пришествіе, и за прѣставленіе-то на человѣци-ты прѣдъ Божественнѫ-тѫ мꙋ славѫ, и като исчисли видове-ты на грѣхъ-тъ и гы нарѣче вѣтхъ человѣкъ, и ны поржча да сѧ съблечемъ отъ него, а да сѧ облечемъ съ новыꙗ-тъ, кой-то е истинныꙗ-тъ Божій образъ и ны довери чи само съ тѫзи дрехѫ отъ добры дѣла можемъ да бѫдемъ достойны за да сѧ ꙗвимъ прѣдъ спаситель-тъ си. Заради това нека дадемъ добро вниманіе, за да сѧ ползꙋвамы и като сѧ облечемъ съ златы-ты дрехы отъ добры дѣла да сѧ счислимъ съ ликъ-тъ на свѧтіи-ти и да сѧ оучаствꙋвамы отъ вѣчно-то царство.

„Братіе, кога-то Хрістосъ кой-то чрѣзъ въскрьсеніе-то си оживы насъ 2), кои-то бѣхмы мьртвы по дꙋшѧ отъ праотеческыꙗ-тъ грѣхъ, доде на второ пришествіе прѣдъ всичкы-ты человѣци 3), тогыва и вы, о Колоссаене, ще сѧ ꙗвите прѣдъ него, за да добыете Божіѧ-тѫ неговѫ славѫ. А за да полꙋчите това, трѣба да направите мьртвѫ наклонность-тѫ си къмъ зло-то, отъ коѧ-то сѧ ражда, блꙋдство-то, нечистота-та, страсть-та, лоше-то желаніе 4) и грабителство-то, на кое-то сѧ покланѧть, грабители-ти както идолопоклонници-ти на идолы-ты. За които грѣхове дохожда Божіꙗ-тъ гнѣвъ възъ главы-ты на непокорливы-ты синове 5). Въ които плътскы грѣхове и вы ходихте едно врѣмѧ, кога-то бѣхте идолопоклонници и имъ слꙋгꙋвахте, като слꙋгы, нъ сега, кога-то повѣрвахте въ Хріста, отвьрлѣте и тыꙗ всичкы грѣхове кои-то мыслѧть хора-та за по-малкы, т. е. гнѣвъ-тъ, ꙗрость-тѫ, памѧтозлобіе-то 6), хꙋланье-то и срамословіе-то, които омьрсѧвать не само оуши-ты на слишатели-ты, нъ и ваши-ты оуста, кои-то сѫ създадены за славословіе Божіе; не сѧ лъжѣте единъ дрꙋгы защо-то отецъ на лъжѧ-тѫ е діаволъ-тъ 7). Като съблечете вѣтхыꙗ-тъ человѣкъ съ дѣла-та мꙋ за едно, т. е. да отвьрлите произволны-ты си грѣхове и оумомъ и дѣломъ, а да сѧ облечете съ новыꙗ-тъ, т. е. да сѧ доловите отъ добродѣтель-тѫ, чрѣзъ коѧ-тѫ да подновѧвате произволеніе-то си съ знаніе и искꙋство, дорꙋ стане образъ Божій и да носи Божіи-ты характеры. Гдѣто нито мꙋдрость-та, съ коѧ-то искать Еллины-ты доказателства, за да повѣрвать въ Хріста, е

---

1) Второзак. 32 5 6. 2) Іоан. 11 25 1 Кор. 13 9 Мате. 25 31 1 Кор. 13 10. 3) Апокал. 1. 4) Дан. 10 11. 5) Псал. 67 31 105 14 2 Царств. 22 2 4 Римл. 9 5 Причт. 1 5 6) Ефес. 4 31 7) Іоан. 8 44 Ефес. 4 25.

нꙋждна, нито чюдеса-та, които искать Іꙋдеи-ти, нито Іꙋдейско-то обрѣзванiе, нито необрѣзванье-то на ꙗзычници-ты, нито неꙋченiе-то на варвары-ты, нито дивота-та на Скиты-ты, нито слꙋгꙋванье-то на слꙋгы-ты, нито свобода-та на слободны-ты; нъ за таково-то подноваванье Iисꙋсъ Хрiстосъ самъ е сила-та и мꙋдрость-та1), и той привлача и довѣрава достойны-ты, за да повѣрвать, и да сѧ съединꙗть съ него."

Нека чюемъ сега и Слово-то.

XXXVII. Слово за новыꙗ-тъ и ветхыꙗ-тъ человѣкъ.

„Совлéкшесѧ вéтхагѡ человѣ́ка... и҆ ѡ҆блéкшесѧ въ нóваго."

Колко-то е высоко и богоугодно днешне-то Павлово поученiе, толко-зи ни сѧ вижда мѫчно за извършванье и противоположно на человѣческы-ты природны слабости; небесный оучитель законополага за да съблечемъ ветхыꙗ-тъ человѣкъ т. е. да сѧ отдалечимъ отъ всѧкакъвъ грѣхъ, а да сѧ облечемъ съ новыꙗ-тъ, т. е. да стрꙋвамы всѧкѫ добродѣтель да iѫ подновавамы и оумножавамы дорꙋ станемъ образъ подобенъ съ първообразно-то, т. е. съ създатель-тъ си Бога. Нъ кой е той-зи сватъ человѣкъ, казвать нѣкои, който ще има толкози внимателны очи, за да избѣгва безбройни-ты и многовидны сѣти, и толко-зи юначество и искꙋство, за да не сѧ застрѣли отъ огнены-ты дiꙗволскы стрѣлы? Кой е толкози великодꙋшенъ, щото да покрꙋсва богатство-то, славѫ-тѫ привлѣкателность-тѫ, коꙗ-то сѧ обѣщава светъ-тъ? Кой е тойзи, който дорꙋ носи това побѣснѣло тѣло, не ще сѧ намокри отъ вълны-ты на сладострастiꙗ-та, нито ще сѧ опари отъ огънь-тъ на гнѣвъ-тъ? кой може да побѣди такывы непрiꙗтели, и да сѧ оварди чистъ и непороченъ за да стане живъ образъ на прѣсъвършенныꙗ-тъ Богъ?

Нъ, възлюблени братiꙗ, Павловы-ты рѣчи сѫ рѣчи на Iисꙋса Хрiста; Павловы-ты рѣчи, и Божiе-то законоположенiе е едно; и мы глѣдамы чи всичкы-ты законоположениꙗ въ Евангелiе-то сѫ повеленiꙗ по горны отъ силы-ты ни, нъ тѣ сѫ возможны на сичкы-ты. които искать да гы испълнꙗть2), и които тѣхъ испълнꙗть, тiи съблачать вѣтхыꙗ-тъ человѣкъ. А прѣстѫпници-ти си оуспокоꙗвать съвѣсть-тѫ, като казвать, чи тiꙗ порѫчванiꙗ сѫ само съвѣти, а дрꙋгы чи тѣ сѧ за калꙋгери и пꙋщинаци и дрꙋгы подобны! 3) Въистинѫ тыꙗ сѧ виждать мѫчни и тѣжкы за испълнꙗванье, нъ давать и голѣмо въздаꙗнiе4), Нъ ако размыслимъ работѫ-тѫ тѫзи добрѣ, ще видимъ че ни сѫ толкози мѫчни колко-то ни сѧ стрꙋвать само лошево-то въспитанiе, развращени-ти обычаи, и пагꙋбително-то самолюбiе гы правꙗть намъ да сѧ виждать мѫчны. И виждамы чи безбройно множество гы е испълнꙗвало отъ всѧкакъвъ родъ и чинъ и возрасть. Имамы за примѣръ Закхеꙗ5), Матѳеꙗ, Самаранкѫ-тѫ, толко-зи идолопоклонници, и Самаго Павла, който изъ първо бѣше страшенъ и непомиримъ гонитель на Хрiстiꙗнство-то, а после, станѫ върховенъ проповѣдникъ на вѣрѫ-тѫ чрѣзъ, Божiѭ-тѫ благодать6).

Изгонѣте прочее, о братiꙗ отъ оумъ-тъ лꙋкавы-ты мысли противъ Хрiстовы-ты законы и запꙋшѣте си оуста-та защо-то законъ-тъ Хрiстовъ е лѣгкъ а не тѣжькъ 7), защо-то инакъ трѣба да прѣдположимъ чи Богъ или е неꙋченъ, чи ни заповѣдалъ невъзможны нѣща да испълнꙗвамы или чи ни мысли зло-то, като иска отъ насъ невъзможни, що-то да не гы испълнимъ и да не оусѫди! нъ

1) 1 Кор. 1 22 23 24 Дѣян. 15 1 Гал. 5 6 Іоан. 8 38—39 34 39 Гал. 3 8 Кол. 3 10. 2) Матѳ. 5 22 28—9 30 34 37 39 40 41 44. 3) Матѳ. 19 20 — 21 1 Кор. 7 25 Матѳ. 5 19—20 48 Евр. 7 19 Матѳ. 5 17 21 — 22. 4) Апокал. 3 21 7. 5) Лук. 19 2. 6) 2 Кор. 12 19. 7) Мате. 11 29—30.

съ това мы хвалимъ Бога твърдѣ много! Братія нека си докарвамы на оумъ-тъ днешны-ты дꙋмы отъ Апостолъ-тъ, чи ще доде Іисꙋсъ Хрїстосъ на второ пришествїе, и синца ще сѧ ꙗвимъ прѣдъ, него, за да ни награди споредъ дѣла-та ни, и тогыва не само ще побѣгнать всичкы-ты вины о грѣсѣхъ отъ оумъ-тъ и оуста-та ни, нъ еще и ще сѧ растреперимъ, защо-то горко намъ тогыва, ако не смы стрꙋвали добры дѣла и чюемъ страшны-ты тыꙗ дꙋмы —„Махнѣте сѧ отъ мене проклѣтїи, и вървѣте въ вѣчныꙗ-тъ огьнь, който е наготвенъ ꙁа дїаволъ-тъ, и за оныꙗ които немꙋ слꙋгꙋвать“!! 1).

Тълкованіе въ Павлово-то посланіе къ Колоссаемъ,

кое-то сѧ чете въ тридесатѫ-тѫ недѣлѭ.

„Братїе, ѡблецытесѧ, ꙗкѡ избраннїи Божїи с҃ти и возлюбленни.“ (Зач. с҃ни. гл. г҃ 12—17)

Съ четенныꙗ-тъ Апостолъ минѫлѫ-тѫ недѣлѭ Апостолъ Павелъ ны съблече отъ вѣтхыꙗ-тъ человѣкъ съ дѣла-та мꙋ ꙁаедно, а тѫꙁи недѣлѭ ны облича съ новыꙗ-тъ, като покаꙁва, кои сѫ добродѣтели, чрѣꙁъ кои-то сѧ възобновлава. И тѫй нарежда всеблаженный расписъ-тъ на добродѣтели-ты, и покаꙁва, коꙗ добродѣтель има първенство-то, и ны въꙁвышава въ съвършенство. Нека дадемъ прочее вниманіе, ꙁа да сѧ полꙁꙋвамы и мы.

„Братіе Колоссане, вы сте иꙁбрани, свати и въꙁлюбленни, и такыви отъ странѫ-тѫ на Бога станѫхте чрѣꙁъ благодать-тѫ на св. кръщеніе 2), нъ трѣба и отъ странѫ-тѫ си да сѧ облечете и примѣните 3) съ добры дѣла: съ благоꙋтробіе, благость, смиреномꙋдріе, кротость и дълготърпеніе. Като сѧ търпите и прощавате 4) помеждꙋ си, ако ви е сбъркалъ нѣкой, както и Хрїстосъ прости оныꙗ, кои-то го распнѫхѫ. А повече отъ дрꙋгы-ты добродѣтели гꙋдѣте въ сърдце-то си любовь-тѫ, коꙗ-то свързва всичкы-ты добродѣтели, ꙁащо-то сѧ вършать тѣ: или отъ любовь къмъ Бога, или отъ любовь къмъ ближнаго 5). И Божїй миръ, а не свѣтскый, нека сѣди въ сърдца-та ви като сѫдіꙗ и раꙁдаватель на награды-ты, ꙁа да не вы остава да си отмьставате на кои-то сѫ ви сбъркали, нъ да вы кара да търпите, ꙁа да сѧ наградите, въ кой-то миръ вы приꙁова Іисꙋсъ Хрїстосъ и вы направи едно тайно тѣло, кое-то има ꙁа главѫ Іисꙋса Хріста, ꙁа да бѫдите въ миръ, като неговы оудове, и да мꙋ принасате и словомъ и дѣломъ благодареніе. Хрїстово-то слово, т. е. рѣчи-ты отъ Евангеліе-то, Апостолы-ты и Пророци-ты, да сѧ вселѧвать въ васъ чрѣꙁъ слꙋшанье, прочитанье и приговаранье, отъ кое-то и памать-та сѧ напълна и оумъ-тъ сѧ оубогатава; нъ да прочитамы и приговарамы св. Писаніе съ всѧкакъвъ видъ мѫдрость, и дꙋховнѫ и схоластическѫ и съ право раꙁсѫжденіе, беꙁъ да падамы въ ересы и сꙋевѣріꙗ 6), като поꙋчавамы и себе си и дрꙋгы-ты съ ѱалмы, пѣніꙗ и пѣсни не свѣтскы, нъ дꙋховны, и поемъ съ оудоволствіе и дꙋховнѫ ревность, а не съ лѣнивость, горчевинѫ и неꙁадоволствіе, и то да не славимъ Бога само отъ оуста, нъ да мꙋ принасѧмы пѣсни-ты и славословіꙗ-та отъ все сърдце.“

---

1) Матѳ. 25 44. 2) Іоан. 13 19 17 17—19 15 14. 3) Псал. 92 1. 4) 2 Кор. 12 13 Марк. 10 26 Лук. 23 12. 5) Матѳ. 22 8. Римл. 13 10 1 Колос. 13 3. 6) а Тім. 4 2.